

„Děti ve 21. století – co je ohrožuje a jaké výzvy musí zvládat“

XII. ROČNÍK KONFERENCE DEJME DĚTEM RODINU

Vyhodnocení konference

Dne 28. 11. 2024, poslední listopadový čtvrtek, se již tradičně uskutečnila v prostorách Vyšší odborné školy sociálně právní v Ostravě konference pořádaná v rámci kampaně na podporu náhradní rodinné péče na území Moravskoslezského kraje „Dejme dětem rodinu“. Hlavním organizátorem konference bylo jako v minulých letech Centrum psychologické pomoci, příspěvková organizace Moravskoslezského kraje, za jehož finanční podpory se konference uskutečnila. Letošní 12. ročník konference nesl podtitul „Děti ve 21. století – co je ohrožuje a jaké výzvy musí zvládat“. Záměrem letošní konference bylo, stejně jako v minulých letech, přinášet nové pohledy na oblast náhradní rodinné péče, otevírat nová témata, podpořit odbornou i laickou veřejnost v tom, aby o tématu přemýšlela i „v jiných kontextech“. Letošní konference byla zaměřena na „děti ve 21. století“ a na to, s čím se nejvíce potýkají, jaké obtíže řeší a jakou odbornou pomoc a podporu potřebují.

Konferenci zahájila **Mgr. Renáta Chytrová**, ředitelka Centra psychologické pomoci, p. o., která celou akci moderovala. Úvodního slova se ujal **Mgr. Stanislav Kopecký**, náměstek hejtmana Moravskoslezského kraje, který zdůraznil důležitost péče o ohrožené děti. Hovořil také o dlouhodobé snaze Moravskoslezského kraje zajistit dětem, které nemohou vyrůstat v biologické rodině, péči pěstounů či osvojitelů. **Mgr. Aleš Neuwirth**, vedoucí odboru sociálních věcí Krajského úřadu MSK, hovořil o divadelním představení „Oliver“, které nedávno shlédl a které ho inspirovalo k zamyšlení. Bylo o osudu mladého sirotka, který nesnesitelné podmínky v britských sirotčincích první poloviny 19. století vyměnil za život na ulici, kde prožívá mnohé příhody a strasti. Jeho příběh nakonec končí šťastně. Naším přáním pak je, aby stejně šťastně končily příběhy dětí, kterým pomáháme nalézt rodinu v situaci, kdy ta jejich vlastní nemůže o děti pečovat. Podporu všem dětem, které se potýkají s obtížemi, a poděkování všem lidem, kteří jim při jejich často nesnadné cestě pomáhají, vyjádřil **Mgr. Bc. Viktor Csölle**, ředitel Obchodní akademie a Vyšší odborné školy sociálně právní Ostrava-Mariánské Hory.

V dopoledním bloku vystoupila zástupkyně vládního zmocněnce pro zastupování České republiky před Evropským soudem pro lidská práva **Mgr. Eva Petrová** s příspěvkem „Násilí na dětech a ochrana rodiny“. Mluvila v něm o povinnosti ochrany dětí před veškerým násilím, která vyplývá z mezinárodních závazků České republiky. To s sebou přináší potřebu legislativní změny v podobě deklaratorního ukotvení nepřijatelnosti tělesného trestání dětí. Česká republika je spolu se Slovenskem a Belgií poslední zemí EU, která nemá nepřijatelnost tělesného trestání výslovně zakotvenou v zákoně. Aktuálně je tak Poslaneckou sněmovnou projednávána novelizace občanského zákoníku. Eva Petrová zmínila výzkum z roku 2023, který ukázal, že 87 % rodičů se chce užívání tělesných trestů vyhnout. Zároveň je potřeba dostat povědomí o nepřijatelnosti tělesného trestání k laické i odborné veřejnosti – rodičům, pedagogům i celé společnosti.

Následoval příspěvek **Bc. Petry Wünschové**, ředitelky Centra LOCIKA, které založila na základě svých dlouholetých zkušeností dětského terapeuta a arteterapeuta. Ve svém příspěvku „*Co potřebují děti, které doma zažily násilí aneb zkušenosti z přímé práce s dětskými oběťmi násilí*“ představila vhodné služby a formy intervencí dětem coby přímým i nepřímým oběťmi násilí. Na problematiku nahlížela nejen očima dítěte, ale i s ohledem na potřebu mezioborové spolupráce v zájmu dítěte. Představila praktické příklady z české i zahraniční praxe. P. Wünschová upozornila na metodiky, knihy a další materiály, které jsou volně dostupné na webu organizace. Přítomné seznámila s fungováním Dětského advokačního centra, jehož cílem je soustředit pomoc dětem zažívajícím násilí v rodině pod jednu střechu.

Dopolední blok zakončil **MUDr. Jan Uhlíř**, který pracuje jako vedoucí lékař dětské a dorostové psychiatrie ve Fakultní nemocnici Ostrava. Jeho příspěvek „*Sebepoškozování u dětí a adolescentů*“ zprostředkoval náhled na důvody emoční nestability a autoagrese v pubertě a adolescenci. Přinesl informace, jak s těmito fenomény pracovat z pozice rodiče/pečující osoby. Hovořil o významných zdrojích odolnosti každého jedince, a to jak sociální, fyzické, tak také psychické, principech efektivní komunikace s dítětem a možnostech sebedopory dospělého. Představil metodu CHIPS (chlazení, intenzivní cvičení, prodýchání či svalová relaxace), která může pomoci projevy autoagrese zvládat. Edukační video, jak postupovat, naleznete [zde](#).

Odpolední blok zahájil svým videopříspěvkem **Viktor Tauš**, filmový režisér, autor filmu „*Amerikánka*“. Navázal pak rozhovor tří dam - **Mgr. Ing. Dany Lipové** (socioložky a ředitelky Nadace Sirius) s **Veronikou Sovadinou Kašákovou** (českou modelkou a zakladatelkou Nadačního fondu Veroniky Kašákové, která žila od svých 4 let až do dospělosti v dětském domově) a **PhDr. Tamarou Wysoudilovou** (vedoucí Oddělení pro chlapce vyžadující soustavnou intenzivní individuální péči – Výchovný ústav Ostrava-Hrabůvka). Společně hovořily o tom, jak můžeme podpořit děti, které neměly v dětském věku štěstí a nemohly vyrůst ve své rodině obklopeny milujícími lidmi. Veronika Kašáková a Tamara Wysoudilová se podělily o své zkušenosti s životem dětí v ústavní péči, obě přitom vycházely z osobních příběhů – Veronika Kašáková z pobytu v ústavním zařízení, Tamara Wysoudilová ze své profese.

Konferenci svým příspěvkem „*Využití přístupu zaměřeného na řešení při konzultaci s dospívajícím*“ zakončila psycholožka, metodička psychologické práce a zástupkyně ředitelky Centra psychologické pomoci **PhDr. Mgr. Marie Blažková**. Ve svém příspěvku představila základní principy přístupu zaměřeného na řešení. Zacílila na specifické otázky spojené s prací s dospívajícími. Na příkladech uvedla principy vedení konzultace, jejíž cílem není kladení významu na problém, ale zaměření pozornosti na takový kontext, v němž problémy ztrácí svou vážnost, a naopak na vážnosti získávají možnosti klientů (dospívajících) a jejich sebemenší zdroje, které mají k dispozici.

Závěrem lze konstatovat, že konference stejně jako v minulých letech přilákala odborníky z řad doprovázejících organizací, neziskových organizací zaměřujících se na práci s ohroženými dětmi, školských zařízení i studenty sociálních oborů a pěstounů. Celkově se jich tak zúčastnilo téměř 130. Ti všichni svojí účastí potvrzují zájem na zkvalitňování práce s ohroženými dětmi a jejich rodinami. Těmto všem tak patří velký dík, neboť bez nich to nejde a nepůjde.

Za organizační tým konference, Mgr. Ivana Gocalová a Mgr. Pavla Poláková